

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

Par 2014. gada Protokolu, kas papildina Starptautiskās darba organizācijas 1930. gada Piespiedu darba konvenciju

1. pants. 2014. gada Protokols, kas papildina Starptautiskās darba organizācijas 1930. gada Piespiedu darba konvenciju (turpmāk - Protokols), ar šo likumu tiek pieņemts un apstiprināts.

2. pants. Protokolā paredzēto saistību izpildi koordinē Labklājības ministrija.

3. pants. Protokols stājas spēkā tā 8. pantā noteiktajā laikā un kārtībā, un Ārlietu ministrija par to paziņo oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

4. pants. Likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas. Līdz ar likumu izsludināms Protokols angļu valodā un tā tulkojums latviešu valodā.

Likums Saeimā pieņemts 2017. gada 26. oktobrī.

Valsts prezidents *R. Vējonis*

Rīgā 2017. gada 8. novembrī

Protocol of 2014 to the Forced Labour Convention, 1930 (Entry into force: 09 Nov 2016)

Adoption: Geneva, 103rd ILC session (11 Jun 2014)

Preamble

The General Conference of the International Labour Organization,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its 103rd Session on 28 May 2014, and

Recognizing that the prohibition of forced or compulsory labour forms part of the body of fundamental rights, and that forced or compulsory labour violates the human rights and dignity of millions of women and men, girls and boys, contributes to the perpetuation of poverty and stands in the way of the achievement of decent work for all, and

Recognizing the vital role played by the Forced Labour Convention, 1930 (No. 29), hereinafter referred to as "the Convention", and the Abolition of Forced Labour Convention, 1957 (No. 105), in combating all forms of forced or compulsory labour, but that gaps in their implementation call for additional measures, and

Recalling that the definition of forced or compulsory labour under Article 2 of the Convention covers forced or compulsory labour in all its forms and manifestations and is applicable to all human beings without distinction, and

Emphasizing the urgency of eliminating forced and compulsory labour in all its forms and manifestations, and

Recalling the obligation of Members that have ratified the Convention to make forced or compulsory labour punishable as a penal offence, and to ensure that the penalties imposed by law are really adequate and are strictly

enforced, and

Noting that the transitional period provided for in the Convention has expired, and the provisions of Article 1, paragraphs 2 and 3, and Articles 3 to 24 are no longer applicable, and

Recognizing that the context and forms of forced or compulsory labour have changed and trafficking in persons for the purposes of forced or compulsory labour, which may involve sexual exploitation, is the subject of growing international concern and requires urgent action for its effective elimination, and

Noting that there is an increased number of workers who are in forced or compulsory labour in the private economy, that certain sectors of the economy are particularly vulnerable, and that certain groups of workers have a higher risk of becoming victims of forced or compulsory labour, especially migrants, and

Noting that the effective and sustained suppression of forced or compulsory labour contributes to ensuring fair competition among employers as well as protection for workers, and

Recalling the relevant international labour standards, including, in particular, the Freedom of Association and Protection of the Right to Organise Convention, 1948 (No. 87), the Right to Organise and Collective Bargaining Convention, 1949 (No. 98), the Equal Remuneration Convention, 1951 (No. 100), the Discrimination (Employment and Occupation) Convention, 1958 (No. 111), the Minimum Age Convention, 1973 (No. 138), the Worst Forms of Child Labour Convention, 1999 (No. 182), the Migration for Employment Convention (Revised), 1949 (No. 97), the Migrant Workers (Supplementary Provisions) Convention, 1975 (No. 143), the Domestic Workers Convention, 2011 (No. 189), the Private Employment Agencies Convention, 1997 (No. 181), the Labour Inspection Convention, 1947 (No. 81), the Labour Inspection (Agriculture) Convention, 1969 (No. 129), as well as the ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work (1998), and the ILO Declaration on Social Justice for a Fair Globalization (2008), and

Noting other relevant international instruments, in particular the Universal Declaration of Human Rights (1948), the International Covenant on Civil and Political Rights (1966), the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights (1966), the Slavery Convention (1926), the Supplementary Convention on the Abolition of Slavery, the Slave Trade, and Institutions and Practices Similar to Slavery (1956), the United Nations Convention against Transnational Organized Crime (2000), the Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, especially Women and Children (2000), the Protocol against the Smuggling of Migrants by Land, Sea and Air (2000), the International Convention on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of Their Families (1990), the Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (1984), the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women (1979), and the Convention on the Rights of Persons with Disabilities (2006), and

Having decided upon the adoption of certain proposals to address gaps in implementation of the Convention, and reaffirmed that measures of prevention, protection, and remedies, such as compensation and rehabilitation, are necessary to achieve the effective and sustained suppression of forced or compulsory labour, pursuant to the fourth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of a Protocol to the Convention;

adopts this eleventh day of June two thousand and fourteen the following Protocol, which may be cited as the Protocol of 2014 to the Forced Labour Convention, 1930.

Article 1

1. In giving effect to its obligations under the Convention to suppress forced or compulsory labour, each Member shall take effective measures to prevent and eliminate its use, to provide to victims protection and access to appropriate and effective remedies, such as compensation, and to sanction the perpetrators of forced or compulsory labour.

2. Each Member shall develop a national policy and plan of action for the effective and sustained suppression of forced or compulsory labour in consultation with employers' and workers' organizations, which shall involve systematic action by the competent authorities and, as appropriate, in coordination with employers' and workers' organizations, as well as with other groups concerned.

3. The definition of forced or compulsory labour contained in the Convention is reaffirmed, and therefore the measures referred to in this Protocol shall include specific action against trafficking in persons for the purposes of forced or compulsory labour.

Article 2

The measures to be taken for the prevention of forced or compulsory labour shall include:

(a) educating and informing people, especially those considered to be particularly vulnerable, in order to prevent their becoming victims of forced or compulsory labour;

(b) educating and informing employers, in order to prevent their becoming involved in forced or compulsory labour practices;

(c) undertaking efforts to ensure that:

(i) the coverage and enforcement of legislation relevant to the prevention of forced or compulsory labour, including labour law as appropriate, apply to all workers and all sectors of the economy; and

(ii) labour inspection services and other services responsible for the implementation of this legislation are strengthened;

(d) protecting persons, particularly migrant workers, from possible abusive and fraudulent practices during the recruitment and placement process;

(e) supporting due diligence by both the public and private sectors to prevent and respond to risks of forced or compulsory labour; and

(f) addressing the root causes and factors that heighten the risks of forced or compulsory labour.

Article 3

Each Member shall take effective measures for the identification, release, protection, recovery and rehabilitation of all victims of forced or compulsory labour, as well as the provision of other forms of assistance and support.

Article 4

1. Each Member shall ensure that all victims of forced or compulsory labour, irrespective of their presence or legal status in the national territory, have access to appropriate and effective remedies, such as compensation.

2. Each Member shall, in accordance with the basic principles of its legal system, take the necessary measures to ensure that competent authorities are entitled not to prosecute or impose penalties on victims of forced or compulsory labour for their involvement in unlawful activities which they have been compelled to commit as a direct consequence of being subjected to forced or compulsory labour.

Article 5

Members shall cooperate with each other to ensure the prevention and elimination of all forms of forced or compulsory labour.

Article 6

The measures taken to apply the provisions of this Protocol and of the Convention shall be determined by national laws or regulations or by the competent authority, after consultation with the organizations of employers and workers concerned.

Article 7

The transitional provisions of Article 1, paragraphs 2 and 3, and Articles 3 to 24 of the Convention shall be deleted.

Article 8

1. A Member may ratify this Protocol at the same time as or at any time after its ratification of the Convention, by communicating its formal ratification to the Director-General of the International Labour Office for registration.

2. The Protocol shall come into force twelve months after the date on which ratifications of two Members have been registered by the Director-General. Thereafter, this Protocol shall come into force for a Member twelve months after the date on which its ratification is registered and the Convention shall be binding on the Member concerned with the addition of Articles 1 to 7 of this Protocol.

Article 9

1. A Member which has ratified this Protocol may denounce it whenever the Convention is open to denunciation in accordance with its Article 30, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

2. Denunciation of the Convention in accordance with its Articles 30 or 32 shall ipso jure involve the denunciation of this Protocol.

3. Any denunciation in accordance with paragraphs 1 or 2 of this Article shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

Article 10

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organization of the registration of all ratifications, declarations and denunciations communicated by the Members of the Organization.

2. When notifying the Members of the Organization of the registration of the second ratification, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organization to the date upon which the Protocol shall come into force.

Article 11

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations, for registration in accordance with article 102 of the Charter of the United Nations, full particulars of all ratifications, declarations and denunciations registered by the Director-General.

Article 12

The English and French versions of the text of this Protocol are equally authoritative.

P029 - 2014. gada protokols Piespiedu darba konvencijai, 1930

2014. gada protokols Piespiedu darba konvencijai, 1930 (spēkā stāšanās datums - 2016. gada 9. novembris)

Pieņemts Ženēvā, Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) 103. sesijā (2014. gada 11. jūnijā).
Statuss - spēkā esošs dokuments

Preambula

Starptautiskās Darba organizācijas ģenerālkonference,

kuru Ženēvā sasaukusi Starptautiskā Darba biroja Administratīvā padome un kura 2014. gada 28. maijā sanākusi uz savu simts trešo sesiju, un

atzīstot, ka piespiedu vai obligātā darba aizliegums ir uzskatāms par daļu no pamattiesību kopuma un piespiedu vai obligātais darbs rada miljoniem sieviešu un vīriešu, meiteņu un zēnu cilvēktiesību un cilvēciskās cieņas pārkāpumu, veicina slīgšanu nabadzībā un ir šķērslis, lai panāktu pienācīgu darbu visiem, un

atzīstot 1930. gada Piespiedu darba konvencijas (Nr. 29), turpmāk "Konvencijas", un 1957. gada Konvencijas par piespiedu darba izskaušanu (Nr. 105) būtisko nozīmi cīņā pret visa veida piespiedu vai obligāto darbu, bet arī to, ka trūkumu dēļ to īstenošanā ir vajadzīgi papildu pasākumi, un

atsaucot atmiņā to, ka Konvencijas 2. pantā sniegtā piespiedu vai obligātā darba definīcija aptver visus piespiedu vai obligātā darba veidus un izpausmes un ir piemērojama visiem cilvēkiem bez jebkādam atšķirībām, un

uzsverot steidzamo nepieciešamību pēc piespiedu vai obligātā darba novēršanas visos tā veidos un izpausmēs, un

atsaucot atmiņā Konvenciju ratificējušo dalībvalstu pienākumu noteikt piespiedu vai obligātu darbu par sodāmu pārkāpumu un nodrošināt, ka likumā paredzētie sodi ir patiešām atbilstoši un tiek stingri ievēroti, un

ievērojot, ka Konvencijai noteiktais pārejas posms ir beidzies un 1. panta 2. un 3. punkts, kā arī 3. līdz 24. pants vairs nav piemērojams, un

atzīstot, ka ir mainījies piespiedu vai obligātā darba konteksts un veidi un cilvēku tirdzniecība piespiedu vai obligātā darba vajadzībām, kas var būt saistītas ar seksuālu izmantošanu, rada aizvien lielākas bažas starptautiskā mērogā un liek steidzami rīkoties, lai to pilnībā izskaustu, un

atzīmējot, ka palielinās strādājošo skaits, kas veic piespiedu vai obligāto darbu ekonomikas privātajā sektorā, ka dažas ekonomikas nozares ir īpaši mazaizsargātas un konkrētām strādājošo grupām, īpaši migrantiem, ir lielāks risks kļūt par piespiedu vai obligātā darba upuriem, un

atzīmējot, ka reāla un noturīga piespiedu vai obligātā darba izmantošanas izskaušana palīdz nodrošināt godīgu konkurenci starp darba devējiem, kā arī strādājošo aizsardzību, un

atsaucot atmiņā attiecīgās starptautiskās darba tiesību normas, tostarp jo īpaši 1948. gada Konvenciju par asociāciju brīvību un tiesību aizsardzību, apvienojoties organizācijās (Nr. 87), 1949. gada Konvenciju par tiesībām apvienoties organizācijās un sarunām par darba koplīgumu slēgšanu (Nr. 98), 1951. gada Konvenciju par vienlīdzīgu atalgojumu (Nr. 100), 1958. gada Konvenciju par diskrimināciju attiecībā uz nodarbinātību un nodarbošanos (Nr. 111),

1973. gada Minimālā vecuma konvenciju (Nr. 138), 1999. gada Bēnu darba jaunāko formu konvenciju (Nr. 182), 1949. gada Konvenciju par migrāciju nodarbinātības nolūkos (pārskatīta) (Nr. 97), 1975. gada Konvenciju par migrējošajiem darba ņēmējiem (papildu noteikumi) (Nr. 143), 2011. gada Konvenciju par māsaimniecībā nodarbinātajiem darbiniekiem (Nr. 189), 1997. gada Konvenciju par privātām nodarbinātības aģentūrām (Nr. 181), 1947. gada Konvenciju par darba inspekciju (Nr. 81), 1969. gada Konvenciju par darba inspekciju (lauksaimniecībā) (Nr. 129), kā arī SDO 1998. gada Deklarāciju par pamatprincipiem un tiesībām darbā un SDO 2008. gada Deklarāciju par sociālo taisnīgumu godīgai globalizācijai, un

atzīmējot citus būtiski svarīgus dokumentus, jo īpaši Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju (1948), Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām (1966), Starptautisko paktu par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām (1966), Konvenciju par verdzību (1926), Papildu konvenciju par verdzības, vergu tirdzniecības un verdzībai līdzīgu institūtu un prakses izskaušanu (1956), Protokolu par cilvēku tirdzniecības, jo sevišķi tirdzniecības ar sievietēm un bērniem, novēršanu, apkarošanu un sodīšanu par to (200), Protokolu pret migrantu nelikumīgu ieviešanu pa zemes, jūras un gaisa ceļiem (2000), Starptautisko konvenciju par visu migrējošo darba ņēmēju un viņu ģimenes locekļu tiesību aizsardzību (1990), Konvenciju pret spīdzināšanu un citu nežēlīgu, necilvēcīgu vai pazemojošu rīcību vai sodīšanu (1984), Konvenciju par jebkādas sieviešu diskriminācijas izskaušanu (1979) un Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām (2006), un

lēmusi par konkrētu priekšlikumu pieņemšanu, lai risinātu trūkumus Konvencijas īstenošanā, un no jauna apliecinājusi, ka piespiedu vai obligāta darba reālai un ilgtspējīgai izskaušanai ir vajadzīgi novēršanas, aizsardzības un korektīvie pasākumi, piemēram, kompensācija un rehabilitācija, saskaņā ar sesijas dienaskārtības ceturto punktu

noteikusi, ka šos priekšlikumus pieņem Konvencijas protokola veidā,

divi tūkstoši četrpadsmitā gada vienpadsmitajā jūnijā pieņem šo protokolu, uz kuru var atsaukties kā 2014. gada protokolu Piespiedu darba konvencijai (1930).

1.pants

1. Izpildot savus no Konvencijas izrietošos pienākumus par piespiedu vai obligātā darba izskaušanu, katra dalībvalsts veic iedarbīgus pasākumus, lai nepieļautu un novērstu tā izmantošanu, nodrošinātu upuru aizsardzību un piekļuvi pienācīgiem un iedarbīgiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, piemēram, kompensācijai, un sodītu piespiedu vai obligātā darba izmantošanas aizlieguma pārkāpējus.

2. Katra dalībvalsts, apspriežoties ar darba devēju un nodarbināto organizācijām, izstrādā piespiedu vai obligātā darba reālas un ilgtspējīgas izskaušanas politiku un rīcības plānu, kas paredz sistemātisku rīcību, ko veic kompetentās iestādes un pēc vajadzības koordinē ar darba devēju un nodarbināto organizācijām, kā arī citām attiecīgajām grupām.

3. Tiek vēlreiz apliecināta Konvencijā sniegtā piespiedu vai obligātā darba definīcija, un tāpēc Protokolā minētie pasākumi iekļauj konkrētu rīcību pret cilvēku tirdzniecību piespiedu vai obligātā darba mērķiem.

2.pants

Pasākumos, kas veicami, lai nepieļautu piespiedu vai obligāto darbu, iekļauj

a) cilvēku, jo īpaši to, kurus uzskata par īpaši mazaizsargātiem, izglītošanu un informēšanu, lai nepieļautu, ka viņi kļūst par piespiedu vai obligātā darba upuriem;

b) darba devēju izglītošanu un informēšanu, lai nepieļautu viņu iesaistīšanos piespiedu vai obligātā darba izmantošanas praksē;

c) darbu, lai nodrošinātu, ka

i) tiesību aktu, kas būtiski piespiedu vai obligātā darba novēršanai, tostarp darba likuma, attiecīgās sadaļas un to izpilde attiecas uz visiem darba ņēmējiem visās ekonomikas nozarēs, un

ii) tiek nostiprināti darba inspekcijas dienesti un citi dienesti, kas atbildīgi par šo tiesību aktu izpildi;

d) cilvēku, jo īpaši migrējošo darba ņēmēju, aizsardzību pret potenciālu ļaunprātīgu izmantošanu un krāpšanu vervēšanas un darbā iekārtošanas procesā;

e) atbalstu pārbaudēm, ko veic valsts un privātajā sektorā, lai nepieļautu piespiedu vai obligātā darba risku un reaģētu uz to, un

f) piespiedu vai obligātā darba risku pastiprinošo pamatcēloņu un faktoru novēršanu.

3.pants

Katra dalībvalsts veic iedarbīgus pasākumus visu piespiedu vai obligātā darba upuru noteikšanai, atbrīvošanai, aizsardzībai, atgūšanās un rehabilitācijas, kā arī citu palīdzības un atbalsta veidu nodrošināšanai.

4.pants

1. Katra dalībvalsts nodrošina, ka visiem piespiedu vai obligātā darba upuriem neatkarīgi no tā, kur viņi atrodas un kāds ir viņu juridiskais statuss, ir piekļuve pienācīgiem un iedarbīgiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, piemēram, kompensācijai.

2. Katra dalībvalsts saskaņā ar tās juridiskās sistēmas pamatprincipiem veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka kompetentajām iestādēm ir tiesības nenodot vajāšanai piespiedu vai obligātā darba upurus un neuzlikt tiem soda sankcijas par iesaistīšanos tādās nelikumīgās darbībās piespiedu kārtā, kas tieši izriet no viņiem uzspiestā piespiedu vai obligātā darba.

5.pants

Dalībvalstis savstarpēji sadarbojas, lai nodrošinātu visa veida piespiedu vai obligātā darba nepieļaušanu un izskaušanu.

6.pants

Pasākumus, ko veic šī protokola noteikumu piemērošanai, nosaka valsts normatīvie akti vai kompetentā iestāde pēc apspriešanās ar attiecīgajām darba devēju vai nodarbināto organizācijām.

7.pants

Konvencijas 1. panta 2. un 3. punktā un 3. līdz 24. panta pārejas noteikumus svītro.

8.pants

1. Dalībvalsts var ratificēt šo protokolu vienlaicīgi ar Konvenciju vai jebkurā laikā pēc tam, kad tā ratificējusi Konvenciju, paziņojot par oficiālo ratifikāciju Starptautiskā Darba biroja ģenerāldirektoram reģistrēšanai.

2. Protokols stājas spēkā, kad pagājuši divpadsmit mēneši kopš dienas, kad ģenerāldirektors ir reģistrējis divu dalībvalstu ratifikācijas rakstus. Pēc tam Protokols stājas spēkā dalībvalstij divpadsmit mēnešus pēc ratifikācijas reģistrēšanas dienas, un Konvencija kļūst saistoša attiecīgajai dalībvalstij kopā ar šī protokola 1. līdz 7. pantu.

9.pants

1. Dalībvalsts, kas ratificējusi šo protokolu, var to denonsēt tad, kad kļūst iespējams denonsēt Konvenciju saskaņā ar tās 30. pantu, nosūtot denonsēšanas aktu Starptautiskā Darba biroja ģenerāldirektoram reģistrēšanai.

2. Denonsējot Konvenciju saskaņā ar tās 30. vai 32. pantu, *ipso jure* tiek denonsēts šis protokols.

3. Denonsēšana saskaņā ar šī panta 1. vai 2. punktu stājas spēkā, kad pagājis gads kopš denonsēšanas akta reģistrēšanas.

10.pants

1. Starptautiskā Darba biroja ģenerāldirektors informē visas Starptautiskās Darba organizācijas dalībvalstis par visu viņam iesniegto Organizācijas dalībvalstu ratifikācijas rakstu, deklarāciju un denonsēšanas aktu reģistrāciju.

2. Kad ģenerāldirektors informē Organizācijas dalībvalstis par otrā ratifikācijas raksta reģistrāciju, ģenerāldirektoram jānorāda Organizācijas dalībvalstīm datums, kurā Protokols stāsies spēkā.

11.pants

Starptautiskā Darba biroja ģenerāldirektors paziņo Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāram precīzus datus par visiem reģistrētajiem ratifikācijas rakstiem, paziņojumiem un denonsēšanas aktiem reģistrēšanai saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas statūtu 102.pantu.

12.pants

Šīs Konvencijas teksti angļu un franču valodā ir vienlīdz autentiski.